

बारपाक सुलिकोट गाउँपालिका सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रम प्रतिवेदन

Event Report

- कार्यक्रमको नाम : सार्वजनिक सुनुवाई (आ.व २०७९/०८०) पहिलो चौमासिक
- विषय : गाउँपालिकाले गरेका विकास निर्माण योजना, कार्यक्रम र सेवाप्रवाह
- सम्बन्धित कार्यालय : बारपाक सुलीकोट गाउँपालिका
- मिति : २०७९ साल पुस २९ गते
- स्थान : बारपाक सुलीकोट गाउँपालिका- ६ ताकुकोट
- सहजकर्ता : दिपक श्रेष्ठ
- आवद्ध संस्था : रा.स.स/ रेडियो मनासलु/ नागरिक सवाल डटकम
-

संक्षिप्त जानकारी :

गाउँपालिका भित्र भएका विकासका निर्माणका कार्यहरु र सेवा प्रवाहलाई प्रभावकारी बनाउन तथा सेवा प्रदायक निकायलाई सेवाग्राही प्रति जवाफदेही बनाउन एवं सेवाग्राहीलाई पनि एक जिम्मेवार नागरिक बनाउने सामाजिक जवाफदेहिताको एक संयन्त्र हो सार्वजनिक सुनुवाई । जसको माध्यमबाट सेवा प्रदायक र सेवाग्राही बीचको विकास कार्य वा सेवा प्रदानको अन्तर सम्बन्धलाई पारदर्शी तरिकाले बलियो बनाउन मात्र नभएर विकासको गतिलाई अगाडी लैजान समेत बल पुग्दछ । सार्वजनिक सुनुवाईले सुसाशनका मुख्य तत्वहरु पारदर्शिता र जावफदेहित प्रवर्द्धन गर्नेजस्ता मुलभूत कुरालाई पृष्ठपोषण गर्दछ । यसै परिवेक्षमा बारपाक सुलिकोट गाउँपालिका कार्यालयहरुले प्रवाह गरेको सेवा तथा सम्पादित कार्यक्रमहरुको प्रभावकारिता र सेवाको विद्यमान अवस्था लाई मुल्याकन गर्न चालु आर्थिक बर्ष २०७९/०८० को पहिलो चौमासिक अन्तरगतको सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रमको आयोजना गरेको हो ।

महत्व (Improtance) :

नागरिकहरुको जान्न पाउने सूचनाको हकलाई सुनिश्चित गर्दै त्यस माथिको पहुँच बढाई नागरिकहरुलाई सशक्तिकरण गर्नु स्थानीय तहहरुलाई जनता प्रति उत्तरदायी र जनमुखी बनाउन भ्रष्टाचार न्युनीकरण गर्न, विकास कार्यमा जन सहभागिता बढाउन, समुहिक निर्णयको चलानी गराउन र मानव स्रोत तथा सामाजिक भावनाको विकास गर्नका लागि सार्वजानिक सुनुवाईको महत्व बढी रहेको छ । त्यसबाहेक सार्वजनिक सुनुवाईको निम्न उद्देश्यहरु राखिएका छन ।

क) गाउँपालिका मातहत र पालिका भित्रका पर्ने विकास निर्माण तथा सेवा प्रवाह गुणस्तरिय बनाई सेवा नागरिकहरुमा पालिका विश्वास अभिवृद्धि गर्न ।

ख) गाउँपालिका मतहातको कार्यालयहरु बाट प्रवाह हुने सेवाहरु बारे सरोकारवाला नागरिकहरुलाई सचेतना अभिवृद्धि गर्न ।

ग) गाउँपालिका क्रियाकलापहरुको सरोकारवाला नागरिकहरुप्रति जवाफदेहिता अभिवृद्धि गर्न ।

घ) गाउँपालिकाबाट प्रवाह हुने सेवाहरुमा सरोकारवाला सेवाग्राहीहरुको सहभागितामा वृद्धि गर्नु ।

ड) गाउँपालिका कार्यालयहरुको कृयाकलापहरुलाई पारदर्शी बनाउन ।

च) सेवाग्राहीलाई हक अधिकार जवाफदेही निकाय र पदाधिकारीलाई सजक तथा जिम्मेवार बनाउन ।

(छ) सेवा प्रदायक निकाय निकाय सेवाग्राही बिचको खाडल कम गर्न ।

बिषयवस्तु :

मिति २०७९ साल पुस २९ गते शुक्रवारका दिन बारपाक सुलीकोट गाँउपालिकाको आयोजनामा सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रम सम्पन्न भएको छ । गाउँपालिकाले चालु आर्थिक वर्ष २०७९/०८० को पहिलो चौमासिकमा सन्चालन गरेका विभिन्न योजना, निति निर्माण र तिनको कार्यान्वयनको अवस्था र कार्यालयको सेवा प्रवाहका बारेमा नागरिकहरुको सुभाब गुनासो र जिज्ञासाहरु संकलनका गर्दै गाउँपालिकाले गरेका कामका बिषयमा गाउँपालिका भित्रका नागरिकहरुलाई सुसुचित गराउन सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रम गरेको हो । बारपाक सुलीकोट गाउँपालिकाका अध्यक्ष श्री बिष्णुप्रसाद भट्टको अध्यक्षतामा कार्यक्रम सम्पन्न भएको हो । कार्यक्रममा गाउँपालिकी उपाध्यक्ष श्री सनमाया गुरुङ, प्रमुख प्रशासकिय श्री अधिकृत तुलसीराम आर्चाय, विभिन्न वडाका वडाध्यक्षहरु, गाउँ कार्यापालिकाका सदस्यहरु, गाउँपालिकाका विभिन्न कार्यालयका शाखाका प्रमुखहरु, वडा सदस्यहरु, अन्य सरोकारवालाहरु तथा गाउँपालिका भित्रका नागरिकहरु गरी करिब करिब १०६ जना भन्दाबढिको उपस्थिती रहेको थियो ।

पहिलोखण्डमा कार्यक्रमको उद्घाटन, दोस्रो खण्डमा गाउँपालिका अध्यक्ष श्री बिष्णुप्रसाद भट्टद्वारा पालिकाले सन्चालन गरेका विभिन्न विकास निर्माणका आयोजना तथा प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत श्री तुलसीराम आर्चायले गाउँपालिका प्रदान गर्दै आएको सेवा प्रवाह लगायतका बिषयमा जानकारी प्रदान गर्नुभयो । कार्यक्रमको तेस्रो खण्डमा जिज्ञासा/प्रतिकृया संकलन एवम प्रश्नोत्तर र चौथो समापन गरि चार भागमा विभाजन गरि कार्यक्रम संचालन गरिएको थियो । कार्यक्रम दिनको ठिक १२:३० बजेदेखि शुरू भई ३:३० बजेसम्म गरि ३:०० घण्टामा सम्पन्न भएको हो । कार्यक्रममा स्थानीय तथा सेवाग्राहीले उठाएका जिज्ञासा एवम प्रश्नको गाउँपालिका अध्यक्ष, उपाध्यक्ष, प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत, वडाध्यक्ष एवम सम्बन्धित शाखाका प्रमुख एवम प्रतिनिधीले जवाफ दिएका थिए ।

कार्यक्रमको उदेश्य :

- गाउँपालिकाले गरेका विकास निर्माण र योजनाहरुको पारदर्शिताका लागि
- सुशासनका र पारदर्शिता
- विश्वसनियताका लागि
- उत्तरदायित्व वहनका लागि

- कार्यक्रमको प्रभावकारिता परिक्षणका लागि
- सेवाग्राहीको जिज्ञासा एवम प्रतिक्रियाका संकलनका लागि
- कार्यलयको प्रवाह गरेको सेवा सुविधाको बारेमा गुनासो तथा सुझाव संकलनका लागि
- यथार्थ कुरा बाहिर ल्याउनका लागि
- अनावश्यक भ्रम हटाउनका लागि
- आगामी कार्यक्रम एवम योजनाहरु संचालन गर्न सुझाव संकलनका लागि

कार्यक्रममा संकलन भएका जिज्ञासा/प्रश्न/प्रतिक्रिया र सुझाव

उक्त सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रममा २० जना भन्दाबढि सहभागीहरुले गाउँपालिकाले सञ्चालन गरेका विकास निर्माण, खानेपानी, शिक्षा, स्वास्थ्य बाटोघाटो लाभग्राहीको सूचीमा पर्न नसकेकाभुकम्प पिडितहरुले सम्बन्धित व्यक्तित्वहरूसंग जिज्ञासा, प्रश्न एवम प्रतिक्रिया राखेका थिए । कार्यक्रममा प्राप्त भएका प्रतिनिधिमुलक जिज्ञासा, प्रश्न, प्रतिक्रिया एवम सल्लाह सुझाव यस प्रकार रहेका छन् ।

- पहलमान गुरुङ (बारपाक सुलिकोट गा.प ३ स्वाँरा) :
  - ❖ स्वाँरा ३ स्थुल प्रा.बिमा कक्षा ६ सञ्चालन गर्न के गर्ने र कहिलेसम्म कागजपत्र बुझाउने ?
  - ❖ विधालय बन्यो तर तारबार नहुदा सुरिक्षत हुन पाएन बजेटको व्यवस्था कसरी हुन्छ ?
  - ❖ इसिडी कक्षाका बालबालिकाहरुलाई खाजाको पैसा किन निकासी नभएको होला ?
  - ❖ वडा भित्रका विकास निर्माणका काममा सबै सरोकारवालाहरु संग किन छलफल नगरिएको होला ।
- रत्न जोसी (बारपाक सुलिकोट गा.प-६)
  - ❖ पुन निर्माण प्राधिकरण अन्तर्गत बाहकोट हुडीखोला सडकवाटो निर्माणमा बस्ती छोडेर के कारणले निर्माण अधि बढ्यो ?
  - ❖ गाउँपालिकाले समन्वय गरेर बस्ती छोएर बाटो लैजान पहल गरिदिनु पन्यो ?
  - ❖ बाह्रमुले खानेपानी आयोजना निर्माणको काम कहाँ पुग्यो ?
- रमेश सुवेदी (प्रधानध्यापक श्री माइकोट माध्यामिक विधालय) :
  - ❖ गाउँपालिकाले शिक्षा क्षेत्रमा अन्य क्षेत्रमा भन्दा किन कम विनियोजना भएको हो ?
  - ❖ बजेट निर्माण गर्दा शिक्षा क्षेत्रलाई उकास्ने किसिमको बजेट ल्याउन सुझाव ।
  - ❖ सुलिकोट गाउँपालिका भित्र कति वटा प्रस्ताविक विधालय छ र ति विधालय कसरी सञ्चालन भएको र त्यस्ता विधालयलाई सञ्चालनमा लागि कस्तो योजना बनाइदैछ ?
  - ❖ गाउँपालिकाको वडा नम्बर ६ को वडा कार्यालय कहाँ र कहिले बन्छ ?

- दिल बहादुर फेवाली (बारपाक सुलीकोट-६)
  - ❖ पन्च वर्षिय योजना अर्न्तगत निर्माण भइरहेको बजार खोप खानेपानी तथा सरसफाई आयोजनालाई यो वर्ष किन ९ लाख मात्र विनियोजन भएको हो आयोजना कहिले निर्माण सम्पन्न हुने हो ?
  - ❖ केन्द्रिय प्रशारणलाई जडान गर्दा पोल गाड्दा स्थानियले अबरोध गरे बिकास पनि चाहिने काम पनि गर्न नदिने अबस्था छ कसले मिलाई दिने हो ?
- शिव खड्का (बारपाक सुलीकोट गा.प ५)
  - ❖ चनौटेबाट गा.प केन्द्र सम्म आउनेबाट हिउदमा चल भयो बर्खासम्म चल्ने अबस्था बनाउन के पहल भइरहेको छ ?

सक्षेपमा सहभागीको प्रतिक्रिया

सार्वनिक सुनुवाई कार्यक्रममा सहभागी मध्ये गाउँपालिकाको वडा नम्बर ६ का अधिकांस सहभागीहरुले खानेपानी समस्याको समाधानका विषयमा प्रश्न राखेका थिए । त्यस्तै बर्खायाममा समेत सञ्चालन हुनेगरी सडकबाटोको निर्माण, लगायतका विषयलाई प्राथमिकतामा राखेर गाउँपालिका अध्यक्ष, उपाध्यक्ष वडाध्यक्ष, प्रशासकिय अधिकृत लगायतसंग जवाफ माग गरेका थिए । कार्यक्रममा सहभागी सेवाग्राहीहरुले कार्यालयमा सेवा लिनको लागि संग सम्पर्क गर्ने भन्नेमा अधिकांशले अस्पष्ट भएको टिप्पणी गरे ।

सेवा प्रदायक कर्मचारीको व्यवहार प्रति अधिकांशको प्रतिक्रिया ठिकै भएको आयो । अधिकांश सेवाग्राहीले सेवा प्राप्त गर्न आवश्यक सुचनाहरु अलमल हुनेगरी अस्पष्ट सुचना पाएको जनाएका छन् । सुधार गर्नुपर्ने विषयहरु के के छन् भन्नेमा प्रायः एउटै पक्षमा सेवाग्राहीले विशेष जोड दिएका छन् । समयको सही सदुपयोग हुनुपर्छ ।

सुधारका लागि दिइएको केही स्मरणय र उल्लेखिनिय सुझावहरु बुँदागत रुपमा राख्न चाहन्छु ।

- ❖ समयको सदुपयोग नभएकोले यसको व्यवस्थापन जोड दिइयोस् ।
- ❖ बिकास निर्माणका काम किन सोचे जस्तो तिव्र गतिमा हुने सकेन भन्नेवारेमा स्पष्टीकरण दिने गरियोस् ।
- ❖ कर्मचारी अभाव भएकाले कर्मचारीको व्यवस्थापनमा ध्यान दिइयोस ।
- ❖ प्रक्रिया लामो र भन्कटिलो भएकोले सहज र सुलभ होस् ।
- ❖ योजनाको प्रकृति हेरेर काम गरियोस् ।
- ❖ उपभोक्ता समितिलाई तालिम वा प्रशिक्षणको व्यवस्था गरियोस् ।

- ❖ योजना अनुसार काम भए नभएको अनुगमन गर्नुभन्दा पनि बजेट निकास र फछ्यौटमा वढी केन्द्रत भएको पाइनुले नियमन निकायको जवाफदेहितामा नै प्रश्न उठाउने हुदाँ अनुगमनलाई चुस्त दुरुस्त बनाइयोस् ।

सार्वजनिक सुनुवाईका निर्णयहरु.....

१. गाउँपालिकाको विषयगत कार्यालयहरु र विषयगत कार्यालयहरुले आ.व २०७९/०८० को प्रथम चौमासिकमा गरिएका कामहरुको समिक्षा गरियो ।
२. पालिकाको विषयगत कार्यालयहरुले योजना छनोट गर्दा सबै वर्ग तथा क्षेत्रको आवाजलाई समेट्ने गरी सहभागितात्मक योजना निर्माण गर्न सुझाव प्राप्त भयो ।
३. सार्वजनिक सुनुवाई गर्दा विषयगत कार्यालयका प्रमुखहरुलाई अनिवार्य सहभागिता गराउनु पर्ने सुझाव प्राप्त भयो ।

कार्यकर्मका तस्वीरहरु

निष्कर्ष :

सामाजिक जवाफदेहिता अभिवृद्धिको लागि सार्वजनिक सुनुवाईलाई महत्वपूर्ण मान्निन्छ । साथै गाउँपालिकाका जनप्रतिनिधि तथा कर्मचारीहरूलाई आफ्नो कर्तव्य प्रति जिम्मेवार बनाउन मात्र नभई ज्ञान नागरिकले सामाजिक जवाफदेहिता अभिवृद्धि गर्नका लागि के भूमिका निर्वाह गर्नु पर्दछ, नागरिकका कर्तव्य के हुन भन्ने विषयमा जान नागरिकलाई पनि जिम्मेवार बोध गराउन सफल भएको छ । सार्वजनिक सुनुवाईले शिक्षाको अवस्था, सडकको अवस्था, खानेपानी तथा सरसफाई लगायतका समस्याबारे सरोकारवालाई जिम्मेवार बनाउनका साथै प्राथमिकताका विषयमा सुझाव प्राप्त भएको छ । तसर्थ सार्वजनिक सुनुवाई निरन्तर हुन थालेमा नागरिकले गुनासो मात्र नभई समाधान पनि खोज्न थाल्ने छन् भने समाजमा रहेका भ्रष्टाचार बेथिती र आर्थिक अपराध हराएर उत्तरवामी समाजको निर्माण हुनेछ ।

धन्यवाद !!!